

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

студент групи Ф-21 **Оголь О.О.**

Зростання тіньового сектору в економіці впливає на всі аспекти економічних процесів. Тінізація економічних відносин перешкоджає створенню стійкого економічного росту та розвитку країни, рівня та якості життя населення, зміцненню національної безпеки держави загалом. Недостатнє науково-методичне і правове забезпечення, відсутність кардинальних практичних заходів активного державного регулювання процесами забезпечення економічної безпеки створили передумови для розширення процесу тінізації.

Згідно розрахунків експертів частка тіньової економіки в Україні є найвищою в Європі – приблизно на рівні 46,8 % від офіційного показника ВВП, що становить 1,475 трлн грн. у 2013 році. Проте оцінити точніше масштаб тіньової економіки є проблематично, тому що вона має прихований характер. Найбільше тіньова економіка торкається сфер малого та середнього бізнесу, нафтогазодобувної галузі, аграрної та зовнішньоекономічної сфери.

Значний розмір податкового навантаження не дозволяє малому та середньому підприємству конкурувати з великими підприємствами, та зумовлює більшу частину всієї діяльності переводити в «тінь». Прибуток, отриманий в нелегальному секторі не враховується в бюджет держави, а призводить до стимулювання інфляції в країні, деформації структури платіжного обороту. Таким чином, тіньова економіка має негативний вплив на грошово-кредитну систему.

Загалом до основних соціально-економічних наслідків тінізації економіки можна віднести: зменшення дохідної частини бюджетів всіх рівнів; збільшення рівні корупції серед державного апарату управління; виникнення диспропорції та структурної деформації в економіці; виникнення інфляційних процесів; збільшення соціально-економічної напруги населення та ін.

Таким чином, для зменшення масштабів тіньової економіки з метою зниження її рівня та підвищення конкурентоспроможності економіки в цілому необхідно внести відповідні зміни до законодавства з урахуванням світового досвіду для створення інвестиційного привабливого середовища та умов розвитку підприємництва, збільшити ефективність державного регулювання шляхом узгодженості між контролюючими державними органами.

Науковий керівник: асист. Дєдова О.П.

Оголь, О.О. Соціально-економічні наслідки тінізації економіки [Текст] / О.О. Оголь; наук. кер. О.П. Дєдова // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 394.